

Національний університет
«Одеська Юридична Академія»

Факультет прокуратури та слідства
(кримінальної юстиції)

Кафедра криміналістики, судових експертиз
та поліграфології

Національний центр судових експертиз
при Міністерстві юстиції
Республіки Молдова

Міжнародна громадська організація
«Конгрес Криміналістів»

Одеський науково-дослідний
Інститут судових експертиз
Міністерства юстиції України

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«КРИМІНАЛІСТИКА МАЙБУТНЬОГО:
ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ,
ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ,
ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ»

м. Одеса

05 червня 2026 року

КРИМІНАЛІСТИКА МАЙБУТНЬОГО: ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ, ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ, ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

5 червня 2026 р.

*Одеса
2026*

CRIMINALISTICS OF THE FUTURE: DIGITAL INNOVATIONS, ARTIFICIAL INTELLIGENCE, GLOBAL CHALLENGES AND THREATS

**Proceedings of the International Scientific and Practical
Conference**

5 June 2026

*Odesa
2026*

*Рекомендовано до друку рішенням кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології НУ«ОЮА» (протокол № 20 від 12 червня 2026 року)
Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради ОНДІСЕ (протокол №4 від 22 червня 2026 року)*

Криміналістика майбутнього: цифрові інновації, штучний інтелект, глобальні виклики та загрози: збірник матеріалів міжнар. наук.–практ. конф. (м. Одеса, 5 черв. 2026 р.) / [орг. комітет: С. Ківалов, М. Аракелян, О. Катаррага, Д. Кішко, В. Шепітько, Д. Колодін, А. Колодіна Л. Аркуша, та ін.]; Нац. ун–т «Одеська юридична академія», кафедра криміналістики, судових експертиз та поліграфології; Національний центр судових експертиз при Міністерстві юстиції Республіки Молдова; Одеський науково–дослідний інститут судових експертиз Міністерства юстиції України, Міжнародна громадська організація «Конгрес криміналістів». Одеса: НУ «ОЮА», 2026. 564 с.

У збірнику викладено матеріали Міжнародної науково–практичної конференції «Криміналістика майбутнього: цифрові інновації, штучний інтелект, глобальні виклики та загрози», проведеної 5 червня 2026 року Національним університетом «Одеська юридична академія» за участю українських та іноземних науковців, судових експертів, представників правоохоронних органів, практиків, приватних експертів і здобувачів наукових ступенів. Матеріали присвячено криміналістичним інноваціям, цифровим технологіям, штучному інтелекту, розслідуванню злочинів у кіберпросторі, кримінально–правовим і кримінологічним викликам цифровізації, а також кримінально–процесуальним, оперативнорозшуковим та криміналістичним аспектам документування злочинів у цифровий час.

Висловлюємо вдячність усім авторам за активну участь, якісний науковий матеріал та дотримання принципів академічної доброчесності.

Матеріали викладені в авторській редакції.

Відповідальність за зміст, наукову новизну, коректність цитування та достовірність фактичного матеріалу несуть автори.

© НУ «Одеська юридична академія», 2026

© Автори статей, 2026

*Recommended for publication by the decision of the Department of Criminalistics, Forensic Examinations and Polygraphology NU «OLA» (Pr. 20, June, 12, 2026)
Recommended for publication by the decision of the Academic Council of ONDISE (Pr. 4, June, 22, 2026)*

Criminalistics of the Future: Digital Innovations, Artificial Intelligence, Global Challenges and Threats: Proceedings of the International Scientific and Practical Conference (Odesa, 5 June 2026) / [Organizing Committee: S. Kivalov, M. Arakelyan, O. Cataraga, D. Kishko, V. Shepitko, A. Kolodina, D. Kolodin, L. Arkusha, et al.]; National University «Odesa Law Academy», Department of Criminalistics, Forensic Examinations and Polygraphology; National Centre of Judicial Expertise of the Ministry of Justice of the Republic of Moldova; Odesa Scientific Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine; International Public Organization «Congress of Criminalists». Odesa: NU «OLA», 2026. 564 p.

The Proceedings contain papers presented at the International Scientific and Practical Conference «Criminalistics of the Future: Digital Innovations, Artificial Intelligence, Global Challenges and Threats», held on 5 June 2026 by the National University «Odesa Law Academy». The conference brought together Ukrainian and foreign scholars, forensic experts, representatives of law enforcement agencies, practitioners, private experts and postgraduate researchers. The materials cover criminalistics innovations, digital technologies, artificial intelligence, expert support for justice, investigation of crimes in cyberspace, criminal law and criminological challenges of digitalization, as well as criminal procedure, operational–search and criminalistics aspects of documenting crimes in the digital age.

We express our sincere gratitude to all authors for their active participation, high–quality academic contributions and adherence to academic integrity.

The materials are published in the authors' original versions.

Authors bear responsibility for the content, scientific novelty, accuracy of citations and reliability of factual information.

© National University «Odesa Law Academy», 2026

© Authors of articles, 2026

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
ФАКУЛЬТЕТ ПРОКУРАТУРИ ТА СЛІДСТВА
(КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ)
КАФЕДРА КРИМІНАЛІСТИКИ, СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ
ТА ПОЛІГРАФОЛОГІЇ
(м. Одеса, Україна)**

**NATIONAL UNIVERSITY «ODESA LAW ACADEMY»
FACULTY OF PROSECUTION AND INVESTIGATION
(CRIMINAL JUSTICE)
DEPARTMENT OF CRIMINALISTICS, FORENSIC EXAMINATIONS AND
POLYGRAPHOLOGY
(Odesa, Ukraine)**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ
ПРИ МІНІСТЕРСТВІ ЮСТИЦІЇ
РЕСПУБЛІКИ МОЛДОВА
(м. Кишинів, Республіка Молдова)
NATIONAL CENTRE OF JUDICIAL EXPERTISE
MINISTRY OF JUSTICE OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA
(Chişinău, Republic of Moldova)**

**ОДЕСЬКИЙ НАУКОВО–ДОСЛІДНИЙ
ІНСТИТУТ СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ
МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
(м. Одеса, Україна)
ODESA SCIENTIFIC RESEARCH INSTITUTE
OF FORENSIC EXAMINATIONS
MINISTRY OF JUSTICE OF UKRAINE
(Odesa, Ukraine)**

**МІЖНАРОДНА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«КОНГРЕС КРИМІНАЛІСТІВ»
(Україна)
INTERNATIONAL PUBLIC ORGANIZATION
«CONGRESS OF CRIMINALISTS»
(Ukraine)**

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

ГОЛОВА ОРГКОМІТЕТУ:

Сергій КІВАЛОВ – Президент Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., академік;

ЗАСТУПНИКИ ГОЛОВИ ОРГКОМІТЕТУ:

Мінас АРАКЕЛЯН – проректор з наукової роботи Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор;
Денис КОЛОДІН – декан факультету прокуратури та слідства (кримінальної юстиції) Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор;
Лариса АРКУША – завідувач кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор.

СПІВОРГАНІЗАТОРИ:

Ольга КАТАРАГА – директор Національного Центру судових експертиз Міністерства юстиції Республіки Молдова, судовий експерт вищої категорії, д.ю.н.;
Пьотр ПЄТКОВИЧ – заступник директора Національного Центру судових експертиз Міністерства юстиції Республіки Молдова, судовий експерт вищої категорії;
Дмитро КІШКО – директор Одеського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України;
Антоніна ЧЕРЕМНОВА – вчений секретар Одеського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України, к.ю.н., доцент;
Валерій ШЕПІТЬКО – президент Міжнародної громадської організації «Конгрес криміналістів», д.ю.н., професор.

ЧЛЕНИ ОРГКОМІТЕТУ:

Дар'я МІНЧЕНКО – начальник відділу міжнародних зв'язків Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
Таїсія ІВАНІЙЧУК – директор наукової бібліотеки Національного університету «Одеська юридична академія», к.біол.н.;
Сергій СТАРОДУБОВ – декан факультету адвокатури та антикорупційної діяльності Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
Богдан ФАСІЙ – декан факультету судового та міжнародного права Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент
Євген ХИЖНЯК – декан факультету цивільної та господарської юстиції Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент

- Віктор ЦИТРЯК** – заступник декана факультету прокуратури та слідства (кримінальної юстиції) Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
- Юлія ГРЕСЬ** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
- Анна КОЛОДІНА** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
- Олександр ЧЕРНОВ** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», доктор філософії з галузі знань 08 «Право».

ГОЛОВА РОБОЧОЇ ГРУПИ:

- Анна КОЛОДІНА** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;

ЧЛЕНИ РОБОЧОЇ ГРУПИ:

- Вікторія ГРИНЕВИЧ** – в.о. директора Центру поліграфологічних досліджень та тестування, асистент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія»;
- Ірина ПИШНЕНКО** – провідний фахівець відділу ліцензування, акредитації та забезпечення якості освіти, асистент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія»;
- Олександра СТАУРСЬКА** – завідувач підготовчим відділенням, доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», доктор філософії з галузі знань 08 «Право».

ВІДПОВІДАЛЬНІ ЗА ВИПУСК / УКЛАДАЧІ:

- Лариса АРКУША** – завідувач кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор;
- Антоніна ЧЕРЕМНОВА** – вчений секретар Одеського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України, к.ю.н., доцент;
- Пьотр ПЕТКОВИЧ** – заступник директора Національного Центру судових експертиз Міністерства юстиції Республіки Молдова, судовий експерт вищої категорії;
- Валерій ШЕПІТЬКО** – президент Міжнародної громадської організації «Конгрес криміналістів», д.ю.н., професор;
- Юлія ГРЕСЬ** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;

- Анна КОЛОДІНА** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
- Олександра СТАУРСЬКА** – завідувач підготовчим відділенням, доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», доктор філософії з галузі знань 08 «Право».
- Олександр ЧЕРНОВ** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», доктор філософії з галузі знань 08 «Право».

ЗМІСТ

Вступне слово С. Ківалова	36
Cuvânt de deschidere O. Cataraga	40
Вступне слово Д. Кішка	44
Вступне слово В. Шепітька.....	48

СЕКЦІЯ 1.

КРИМІНАЛІСТИЧНІ ІННОВАЦІЇ ТА ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У СТРАТЕГІЇ ПОДОЛАННЯ ГЛОБАЛЬНИХ ЗЛОЧИННИХ ЗАГРОЗ

ALIYEV Bakhtiyar Abdurahman ogly.....	52
HISTORY AND DEVELOPMENT OF MODERN FORENSIC SCIENCE (CRIMINALISTICS) IN THE REPUBLIC OF AZERBAIJAN	

CATARAGA Olga.....	60
VIITORUL EXPERTIZEI JUDICIARE ÎN REPUBLICA MOLDOVA ȘI ÎN SPAȚIUL EUROPEAN	

АРКУША Лариса.....	64
ТЕОРЕТИКО–МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІЗОВАНИХ ЗЛОЧИННИХ УГРУПОВАНЬ	

БАСАЛЮК Наталія.....	70
ЦИФРОВІ ТА СУДОВО–ЕКСПЕРТНІ ДОКАЗИ У ПРОЦЕДУРІ ЕКСТРАДИЦІЇ ОСІБ: ОКРЕМІ АСПЕКТИ	

ВАРИНСЬКИЙ Владислав.....	74
ПРИНЦИП HUMAN OVERSIGHT У КРИМІНАЛЬНІЙ ЮСТИЦІЇ: АДАПТАЦІЯ СТАНДАРТІВ EU AI ACT В УКРАЇНІ	

ГРЕСЬ Юлія.....	79
ОСНОВИ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДОЛОГІЇ ПОВЕДІНКОВОГО ПРОФАЙЛІНГУ ТА ЦИФРОВОЇ АНАЛІТИКИ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ КОРИСЛИВИХ ЗЛОЧИНІВ В УМОВАХ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ	

ЗАГОРОДНІЙ Андрій.....	84
ВЗАЄМОДІЯ СУБ'ЄКТІВ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ АНАЛІТИЧНОЇ ПІДТРИМКИ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА СТАДІЇ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ	

КАРАМАН Микола.....	89
ОКРЕМІ ПИТАННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ЕКСПЕРТНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВОСУДДЯ ЩОДО ЗЛОЧИНІВ АГРЕСІЇ ТА ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ В ЕПОХУ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ	
МИРОШНИЧЕНКО Юрій.....	93
ЦИФРОВА ВІЗУАЛІЗАЦІЯ ЯК ЗАСІБ КРИМІНАЛІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СУДОВОГО ПРОВАДЖЕННЯ	
НЕДАШКІВСЬКА Ольга, ГУНЬКО Олександр.....	97
ЦИФРОВІЗАЦІЯ ТА ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У СУДОВО–ЕКСПЕРТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ: ТРАНСФОРМАЦІЯ ДОКАЗУВАННЯ, НОВІ ТЕХНОЛОГІЧНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ВИКЛИКИ ПРАВОСУДДЯ	
ОСТАПЕНКО Артур.....	102
ТЕХНІКО–КРИМІНАЛІСТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ	
ПЛАТОВСЬКИЙ Сергій.....	106
ДОСЛІДЖЕННЯ КОЛЕКЦІЙНИХ ТА ІСТОРИЧНИХ АВТОМОБІЛІВ В ПРАКТИЦІ ОХОРОНИ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬША	
САВЧУК Олена.....	110
ПОЧЕРКОЗНАВСТВО В ЦИФРОВУ ЕПОХУ: ВІД КЛАСИЧНИХ ОЗНАК ДО НОВИХ МОДЕЛЕЙ ІДЕНТИФІКАЦІЇ	
САЛТИКОВ Олександр.....	114
ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В СУДОВО–ЕКСПЕРТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ: МОЖЛИВОСТІ ТА РИЗИКИ	
СИДОРЧУК Інна.....	117
РОЛЬ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДВИЩЕННІ ЕФЕКТИВНОСТІ СУДОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ	
СМИРНОВ Максим.....	120
МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У РОЗСЛІДУВАННІ ЗЛОЧИНІВ В ДАРКНЕТ (DARKNET)	
ТУЛЯКОВ Вячеслав.....	124
ЄВРОПЕЙСЬКЕ ЗАКОНОДАВСТВО З ПРОТИДІЇ ВІДМИВАННЮ КОШТІВ: НОВІ ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ	

DOI <https://doi.org/10.32837/11300.33442>

Мирошниченко Юрій

доктор юридичних наук,

суддя Мукачівського міськрайонного суду Закарпатської області,

м. Мукачево, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9114-1495>

e-mail: zaruba264@gmail.com

ЦИФРОВА ВІЗУАЛІЗАЦІЯ ЯК ЗАСІБ КРИМІНАЛІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СУДОВОГО ПРОВАДЖЕННЯ

Розкрито значення мультимедійних технологій для оптимізації судового пізнання у кримінальному провадженні. Запропоновано розмежування доказових та ілюстративних форм візуалізації, визначено їх процесуальні функції й перспективи нормативного врегулювання.

Ключові слова: судове провадження, візуалізація, судове пізнання, доказування, криміналістика.

Yurii Myroshnychenko

Doctor of Law,

Judge of the Mukachevo City District Court of Zakarpattia Region,

Mukachevo, Ukraine

DIGITAL VISUALIZATION AS A MEANS OF FORENSIC SUPPORT OF JUDICIAL PROCEEDINGS

The paper reveals the significance of multimedia technologies for optimizing judicial cognition in criminal proceedings. A distinction between evidentiary and illustrative forms of visualization is proposed, and their procedural functions and prospects for normative regulation are determined.

Key words: judicial proceedings, visualization, judicial cognition, proof, criminalistics.

У сучасних умовах цифровізації кримінального судочинства особливого значення набувають засоби візуалізації доказової інформації у судовому провадженні. Необхідність їх використання обумовлена не лише розвитком інформаційних технологій, але й об'єктивним ускладненням предмета судового пізнання у кримінальних провадженнях щодо злочинів із багатокомпонентною просторово-часовою, технологічною або ситуаційною структурою.

Можливість подання складної доказової інформації у формі, придатній для її повного та належного осягнення учасниками судового провадження, залишається проблематичною, оскільки індивідуальні суб'єктивні інтерпретації можуть перешкоджати правильному колективному розумінню досліджуваної

події [1]. Водночас результати досліджень у сфері когнітивного сприйняття свідчать про вищу ефективність засвоєння інформації при одночасному залученні декількох каналів сприйняття [2]. Саме тому використання мультимедійних засобів презентації доказової інформації здатне підвищити ефективність розуміння судом складних просторових, часових і технологічних характеристик кримінального правопорушення.

У контексті криміналістичного забезпечення судового провадження [3] цифрову візуалізацію доцільно розглядати як засіб оптимізації судового пізнання, спрямований на забезпечення належного сприйняття судом складних обставин кримінального правопорушення, просторових взаємозв'язків між об'єктами, послідовності дій учасників події, механізму утворення слідів, а також функціонування технологічних процесів і систем. У складних багатоєпізодних або технологічно обумовлених кримінальних провадженнях виключно вербальна форма передачі інформації створює надмірне когнітивне навантаження на суд, ускладнюючи формування цілісного уявлення про механізм досліджуваної події.

Особливого значення такі засоби набувають у кримінальних провадженнях щодо: злочинів проти життя та здоров'я особи; порушень правил безпеки руху або експлуатації автомобільного, залізничного, водного чи повітряного транспорту; техногенних аварій та нещасних випадків на виробництві; воєнних злочинів та кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

Спільною ознакою таких проваджень є складність динаміки досліджуваної події, значна кількість просторових, часових і технологічних взаємозв'язків, які важко адекватно відтворити виключно вербальними засобами. У багатьох випадках суддя, не будучи спеціалістом у відповідній галузі знань, об'єктивно не має можливості сформулювати повне уявлення про механізм події лише на підставі усного опису. Саме тому цифрова візуалізація виконує не декоративну, а когнітивну функцію, забезпечуючи сприйняття складних алгоритмів, процесів, просторових конфігурацій та послідовності розвитку події.

У зарубіжній правовій доктрині використання візуальних моделей, схем, анімацій та мультимедійних реконструкцій традиційно пов'язується з категорією «demonstrative evidence». Водночас сучасний розвиток американського доказового права свідчить про тенденцію до чіткого розмежування доказів та ілюстративних засобів пояснення доказової інформації. Зокрема, Federal Rule of Evidence 107 визначає *illustrative aids* як засоби, що використовуються не як докази, а для сприяння розумінню доказів або аргументації судом [4, 5].

Доказова цифрова візуалізація є формою відображення та представлення доказової інформації і може використовуватися як додаток до протоколу слідчої (розшукової) дії або висновку експерта. До неї можуть належати тривимірні моделі місця події, результати лазерного сканування, цифрові реконструкції, анімовані результати слідчого експерименту, фотограмметричні моделі,

ситуативне експертне моделювання тощо. У таких випадках візуалізація має похідний характер і підлягає оцінці у сукупності з іншими доказами.

Ілюстративна цифрова візуалізація не має самостійного доказового значення та використовується стороною обвинувачення або захисту як засіб презентації власної версії події кримінального правопорушення. Йдеться, зокрема, про використання прокурором під час вступної промови анімаційної або мультимедійної реконструкції механізму злочину, яка відображає сформовану на підставі наявних доказів модель події та супроводжується заявою про готовність підтвердити продемонстровані обставини відповідними доказами під час судового розгляду.

У цьому аспекті цифрова візуалізація виконує функцію криміналістичного моделювання версії сторони обвинувачення та сприяє попередній когнітивній організації сприйняття доказової інформації судом. Основною перевагою використання технологій під час судового розгляду є різноманітність методів презентації, які дозволяють зробити складну доказову інформацію більш доступною для сприйняття судом. Наприклад, тривимірні моделі місця події дозволяють сформувати уявлення про просторову структуру досліджуваного середовища, а цифрова візуалізація тілесних ушкоджень – більш наочно продемонструвати характер і механізм спричинення шкоди.

Впровадження в судовий розгляд сучасних технологій візуалізації поступово змінює саму модель судової комунікації. Використання інтерактивних дисплеїв, мультимедійних презентацій, кількох екранів для демонстрації документів, схем, графіків і відеоматеріалів дозволяє підвищити ефективність представлення доказової інформації [6]. У низці іноземних судових установ уже функціонують спеціалізовані системи цифрового подання доказів та мультимедійної демонстрації інформації у суді [7; 8]. Водночас чинний КПК України не містить спеціальних положень, які б прямо регламентували використання сторонами цифрових засобів візуалізації під час вступних промов, що зумовлює неоднорідність судової практики та залежність розв'язання цього питання від розсуду головуєчого.

З огляду на це потребує нормативного врегулювання питання використання сторонами під час вступних промов засобів візуалізації та демонстрації інформації, що ілюструють обставини, які, на думку сторони, будуть підтверджені дослідженими у судовому розгляді доказами.

При цьому ризики сугестивного або надмірного емоційного впливу цифрової візуалізації на суд мінімізуються процесуальною природою змагального судочинства, можливістю сторін пропонувати альтернативні моделі події та обов'язком суду оцінювати не саму презентацію, а підтвердження продемонстрованої інформації належними та допустимими доказами.

Підсумовуючи, слід констатувати, що цифрова візуалізація поступово трансформується із допоміжного технічного засобу демонстрації інформації на самостійний елемент криміналістичного забезпечення судового провадження,

здатний оптимізувати процес судового пізнання у складних кримінальних провадженнях. Запропоноване розмежування доказової та ілюстративної цифрової візуалізації створює підґрунтя для визначення їх процесуального статусу, функціонального призначення та меж допустимого використання у судовому розгляді. Водночас порушена проблематика потребує подальшого комплексного дослідження, зокрема у частині співвідношення цифрової візуалізації з концептом «demonstrative evidence», критеріїв процесуальної допустимості цифрових реконструкцій, використання технологій штучного інтелекту під час моделювання події кримінального правопорушення, а також розроблення криміналістичних і процесуальних стандартів використання засобів візуалізації у судовому провадженні.

Перелік використаних джерел:

1. Sheppard K., Fieldhouse S. J., Cassella J. P. Experiences of evidence presentation in court: an insight into the practice of crime scene examiners in England, Wales and Australia. *Egyptian Journal of Forensic Sciences*. 2020. Vol. 10, № 1. DOI: 10.1186/s41935-020-00184-5.
2. How Using Tech in the Courtroom Can Impact Case Outcomes. *Law Technology Today*. 2020. URL: <https://www.lawtechnologytoday.org/2020/11/how-using-tech-in-the-courtroom-can-impact-case-outcomes/>
3. Мирошниченко Ю. М. Криміналістичне забезпечення судового провадження: концептуальні основи : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.09. Кропивницький, 2024. 493 с. URL: https://dnuvs.ukr.education/wp-content/uploads/2024/08/dysertacziya_myroshnychenko_yu_m_compressed.pdf
4. Rule 107. Illustrative Aids. Legal Information Institute. URL: https://www.law.cornell.edu/rules/fre/rule_107
5. Capra D. J., Richter L. L. Painting a Clearer Picture: Introducing New Federal Rule of Evidence 107 Regulating Illustrative Aids. *Vanderbilt Law Review*. 2024. Vol. 77, № 5. P. 1381–1434.
6. Kuchler D. D., O'Toole L. C. How Technological Advances in the Courtroom Are Changing the Way We Litigate. *FDCC Quarterly*. 2008. Vol. 58, № 2. P. 205–217. URL: <https://2zqe7a.p3cdn1.secureserver.net/wp-content/uploads/2021/01/2008-technological-advances-in-the-courtroom.pdf>
7. NYS Court of Claims Evidence Presentation System. New York State Court of Claims. URL: <https://ww2.nycourts.gov/Courts/nyscourtofclaims/overview-technology.shtml>.
8. Courtroom Technology: Evidence Presentation. United States Bankruptcy Court: District of Utah. URL: <https://www.utb.uscourts.gov/courtroom-technology-evidence-presentation>